

Rapport inzake de juridische haalbaarheid van een zoettax

Aan: De Minister van Jeugd en Gezin

Van: mr. dr. W. de Wit/prof. dr. B.J.M. Terra, Ernst & Young Belastingadviseurs

Datum: 2 september 2008

1. Inleiding

In de Hoofdlijnenbrief alcoholbeleid van 20 november 2007 heeft het kabinet aangegeven dat het drempels wenst op te werpen tegen zoete alcoholhoudende dranken. De reden die daarvoor wordt aangevoerd is de toename van het alcoholgebruik bij jonge kinderen ten gevolge van de introductie van zoete mixdranken aan het eind van de vorige eeuw. Daarbij wordt vermeld dat zoete dranken riskant zijn, omdat de zoetheid de smaak van alcohol camoufleert, met als gevolg dat de natuurlijke remmingen van kinderen tegen alcohol verdwijnen. In de hoofdlijnenbrief wordt aangegeven dat de haalbaarheid van twee beleidsalternatieven wordt onderzocht, te weten de inzet van het prijsinstrument en een beperking van de verkoop van deze dranken tot het zogenoemde slijterijkanaal. In dit rapport wordt ingegaan op het voorgestelde prijsinstrument in de vorm van een extra verbruiksbelasting op zoete zwak-alcoholische dranken. Daarbij wordt met name ingegaan op de vraag of en onder welke omstandigheden de inzet van dit beleidsinstrument zich verdraagt met het Europese recht. Tevens worden enige praktische uitvoeringstechnische aspecten besproken.

2. Extra verbruiksbelasting op zoete zwak-alcoholische dranken

Onderzocht dient te worden of naast, de gebruikelijke heffing van accijns, een extra verbruiksbelasting op zoete zwak alcoholische dranken kan worden geïntroduceerd. Men heeft hierbij het oog op zoete zwak-alcoholische dranken, dus zoete bieren, wijnen en mixdrankjes met een alcoholgehalte van minder dan 15% vol. Met betrekking tot de zoete eigenschap van de beoogde dranken bestaat het voornemen de "zoetkracht" van de drank als criterium aan te leggen. Dit betreft een niet gestandaardiseerde omrekeningsfactor, die het mogelijk maakt om aanwezige suikers en/of zoetstoffen bij elkaar op te tellen. Vermoedelijk zal in het kader van de extra heffing de grens m.b.t. de zoetkracht van de drank worden gelegd bij 50 gram sacharose (equivalenten) per liter. Daarmee zullen de meeste, thans bekende, zoete zwak alcoholhoudende dranken kunnen worden gedefinieerd.

3. De heffing van andere indirecte belastingen over accijnsproducten.

Richtlijn 92/12/EEG betreffende de algemene regeling voor accijnsproducten, het voorhanden hebben en het verkeer daarvan en de controles daarop, behelst de regeling van producten onderworpen aan accijnzen en andere indirecte belastingen die direct of indirect worden geheven op het verbruik van die producten. Artikel 3 van richtlijn 92/12 luidt:

- "1. Deze richtlijn is op communautair niveau van toepassing op de volgende produkten zoals die zijn omschreven in de desbetreffende richtlijnen:
- minerale oliën,
  - alcohol en alcoholhoudende dranken,

- tabaksfabrikaten.

2. Op de in lid 1 genoemde produkten mogen nog andere indirecte belastingen met specifieke doeleinden worden geheven, mits daarbij de uit hoofde van de accijnzen en de BTW geldende voorschriften inzake belastingheffing in acht worden genomen wat betreft de vaststelling van de maatstaf van heffing en de berekening, de verschuldigheid en de controle van de belasting.

3. De Lid-Staten blijven bevoegd belastingen op andere dan de in lid 1 genoemde produkten in te stellen of te handhaven, mits deze belastingen in het handelsverkeer tussen de Lid-Staten geen aanleiding geven tot formaliteiten die verband houden met het overschrijden van een grens.

Onder deze zelfde voorwaarde zullen de Lid-Staten ook de mogelijkheid behouden om op dienstverrichtingen, met inbegrip van dienstverrichtingen in verband met accijnsprodukten, belastingen te heffen die geen omzetbelastingen zijn."

Uit het tweede lid van dit artikel volgt dat, hoewel alcohol en alcoholhoudende dranken zijn onderworpen aan accijnsheffing, het de lidstaten vrijstaat deze producten onder voorwaarden aan andere indirecte belastingen te onderwerpen. De volgende voorwaarden dienen daarbij te worden gerespecteerd:

- a. het betreft een heffing met specifieke doeleinden;
- b. de voor de BTW of accijnsheffing geldende voorschriften worden bij de heffing in acht genomen.

3.1. *Heffing met specifieke doeleinden*

Het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen (HvJ EG) heeft zich in een tweetal uitspraken reeds gebogen over een vraag naar de strekking van deze voorwaarde.¹ Het HvJ EG heeft daarbij aangegeven dat onder 'een heffing met een specifiek doel' een heffing moet worden verstaan waarmee *niet louter een begrotingstechnisch doel* wordt nagestreefd. Hoewel deze voorwaarde met deze uitleg een niet al te grote drempel lijkt te vormen, voor invoering van een extra verbruiksbelasting, is enige voorzichtigheid geboden. In het arrest Evangelischer Krankenhausverein Wien werden de door de Oostenrijkse regering aangevoerde doeleinden van de heffing, door het HvJ EG niet geaccepteerd als specifieke doeleinden. De Oostenrijkse regering voerde aan:

- versterking fiscale autonomie territoriale lichamen;
- compensatie grote uitgaven in verband met toerisme;
- bescherming volksgezondheid.

Het eerste aangevoerde doel wordt door het HvJ EG eenvoudigweg aangemerkt als louter begrotingstechnisch. Het doel dat refereert aan het toerisme wordt voorts niet geaccepteerd omdat (i) niet dwingend was voorgeschreven hoe de opbrengsten moesten worden aangewend en (ii) er geen verband bestond met het toerisme, omdat de heffing ook op niet-toeristische plaatsen wordt geheven. Ook de stelling dat de heffing plaats vindt in het kader van de bescherming van de volksgezondheid, wordt niet geaccepteerd. In dat kader wijst het HvJ EG erop dat (i) de rechtstreekse afzet van wijn is vrijgesteld van de drankenbelasting, terwijl voor die producten ook nog eens een verlaagd BTW-tarief geldt en (ii) de

---

¹ HvJ EG, 24 februari 2000, Commissie/Frankrijk, zaak C-434/97; HvJ EG, 9 maart 2000, Evangelischer Krankenhausverein Wien, zaak C-437/97.

drankenbelasting eveneens wordt geheven ten aanzien van consumptie-ijs en alcoholvrije dranken.

Tussenconclusie:

De heffing van een indirecte belasting op alcohol en alcoholhoudende dranken dient niet louter een begrotingstechnisch doel te dienen. Dit laat echter onverlet dat indien een ander doel aan de heffing ten grondslag wordt gelegd, dit tevens moet blijken uit de wijze waarop de heffing is vorm gegeven. De specifieke kenmerken van de heffing, waaronder het toepassingsbereik, dienen dus het voorgenomen specifieke doel te ondersteunen. Wij menen overigens dat het hier een marginale toetsing betreft.

3.2. *Inachtneming BTW of accijnsvoorschriften*

Naast de voorwaarde dat de heffing van een indirecte belasting op alcohol en alcoholische dranken een specifiek doel moet dienen, zijn tevens voorwaarden gesteld aan de wijze waarop de belasting vorm kan worden gegeven. Deze indirecte belasting dient namelijk de ter zake van de accijnzen en de BTW geldende voorschriften wat betreft de vaststelling van de maatstaf van heffing en de berekening, de verschuldigdheid en de controle van de belasting in acht te nemen. Het HvJ EG heeft geoordeeld dat deze voorwaarde niet aldus moet worden gelezen, dat zowel de geldende voorwaarden van de accijnsheffing als die van de BTW in acht moeten worden genomen. Het is, gelet op de uiteenlopende karakters van beide heffingen, voldoende dat de indirecte belasting in overeenstemming is met de voor één van deze heffingen geldende voorschriften.

De formulering van deze voorwaarde doet voorts vermoeden dat alle specifieke aspecten van die heffing in acht dienen te worden genomen bij invoering van een andere indirecte belasting. Dit is echter niet het geval. De strekking van deze voorwaarde moet worden gezien vanuit de doelstelling die eraan ten grondslag ligt. Die doelstelling is in de derde overweging van richtlijn 92/12 neergelegd:

“Overwegende (...) dat op deze produkten andere indirecte belastingen mogen worden geheven met specifieke doeleinden; dat de handhaving of instelling van andere indirecte belastingen geen aanleiding mag geven tot formaliteiten bij het overschrijden van een grens;

Hiervan uitgaande, heeft het HvJ EG reeds geoordeeld dat deze voorwaarde niet verlangt dat de lidstaten alle voorschriften betreffende de accijnzen of de BTW ter zake van de vaststelling van de maatstaf van heffing, de berekening, de verschuldigdheid en de controle van de belasting in acht moeten nemen. Het is voldoende dat de voorschriften van deze indirecte belasting op deze punten *in overeenstemming zijn met de algemene opzet van de ene of de andere in de communautaire regeling bepaalde heffingstechniek*.

De algemene opzet van de heffingstechniek van beide heffingen in de communautaire regelgeving kan als volgt worden samengevat:

Heffing	Maatstaf van heffing	Berekening	Verschuldigdheid
Accijnzen	Gewicht, hoeveelheid product, hoeveelheid alcohol	Eenmalig	Uitslag tot verbruik
BTW	vergoeding	Met vooraftrek	Elke fase distributie

Het HvJ EG heeft geoordeeld dat de gemeentelijke drankenbelasting die aan de orde was in het arrest Evangelischer Krankenhausverein Wien niet aan deze voorwaarde voldeed omdat deze heffing werd gebaseerd op de waarde van het product, werd geheven in het stadium van verkoop aan de consument zonder aftrek van voorbelasting. Een dergelijke heffing voldoet enerzijds niet aan de accijnsheffingstechniek (onjuiste heffingsmaatstaf en onjuiste verschuldigdheid) en anderzijds niet aan de btw-heffingstechniek (onjuiste berekening en verschuldigdheid). Anderzijds heeft het HvJ EG in het arrest Commissie/Frankrijk geoordeeld dat:

- een dergelijke belasting niet hoeft te zien op een gehele categorie alcoholische dranken als neergelegd in richtlijn 92/12; dit betreft de materiële werkingssfeer;
- een dergelijke belasting kan worden gerelateerd aan de hoeveelheid drank, ongeacht het alcoholpercentage;

Tussenconclusie:

Aan de invoering van een indirecte belasting op alcohol of alcoholhoudende dranken wordt onder meer de voorwaarde gesteld dat deze in overeenstemming is met de algemene opzet van de in de communautaire regeling bepaalde heffingstechniek van hetzij de accijnzen, hetzij de btw. Daarbij gaat het met name om het belastbare feit, de gehanteerde heffingsmaatstaf, de berekening en de controle van de belasting. De heffing behoeft in het kader van deze voorwaarde niet aan te sluiten bij categorieën alcoholische dranken als neergelegd in de structuurrichtlijn, en kan onafhankelijk van het alcoholpercentage van de drank worden geheven.

4. Kan de voorgenumen verbruiksbelasting aan deze voorwaarden voldoen?

4.1. Specifieke doelstelling?

Allereerst is van belang vast te stellen welk specifiek doel ten grondslag ligt aan de voorgenumen heffing. Zoals in de inleiding is uiteengezet berust het voornemen van het kabinet op de constatering dat de toename van het alcoholgebruik bij jonge kinderen het gevolg is van de introductie van zoete mixdranken aan het eind van de vorige eeuw. Daarbij wordt vermeld dat zoete dranken riskant zijn, omdat de zoetheid de smaak van alcohol camoufleert, met als gevolg dat de natuurlijke remmingen van kinderen tegen alcohol verdwijnen. Hiermee is naar onze mening voldoende duidelijk dat het hier een heffing van indirecte belasting betreft die met het oog op een specifieke doelstelling wordt ingevoerd. Met de heffing wordt beoogd de volksgezondheid te beschermen, in het bijzonder die van jonge kinderen.

Deze constatering is op zichzelf nog niet voldoende voor de vaststelling dat aan deze voorwaarde is voldaan. De specifieke kenmerken van de heffing, waaronder het toepassingsbereik, dienen namelijk het voorgenomen specifieke doel te ondersteunen. Zoals hiervoor onder paragraaf 3.1. uiteengezet, betreft het hier naar onze mening een marginale toetsing. In dit kader is het van belang welke grenzen aan de heffing zullen worden verbonden. Het voornemen ziet op een extra verbruiksbelasting ter zake van zoete zwak-alcoholische dranken met een maximaal alcoholgehalte van 15% vol, waarbij tevens de "zoetkracht" van de drank als criterium zal worden aangelegd (met een vermoedelijke grens van 50 gram sacharose (equivalenten) per liter). Door hantering van deze grenzen zal een onderscheid worden gemaakt tussen zoete en minder zoete dranken. Het is dus van belang vast te kunnen stellen dat de zoetheid van de drank tot gevolg heeft dat de natuurlijke remmingen van kinderen tegen alcohol verdwijnen. Zoals gezegd, betreft het hier een marginale toetsing. In de motivering van de belasting (de Memorie van Toelichting) zal duidelijk de (volksgezondheids)doelstelling van de belasting moeten worden omschreven. Bij voorkeur zou dit kunnen worden ondersteund en onderbouwd met empirisch onderzoek. Wij gaan er van uit dat de bedoelde marginale toetsing kan worden doorstaan.

4.2. Heffingssystematiek

Hoewel nog geen duidelijkheid bestaat over de voorgenomen heffingstechniek, ligt het in de reden om aansluiting te zoeken bij de algemene opzet van de heffingstechniek van de accijnzen. De heffingstechniek van de BTW, waarbij in iedere schakel van de bedrijfskolom wordt geheven onder aftrek van de eerder berekende belasting, heeft overduidelijk praktische nadelen. Het is daarom aan te bevelen de heffing in overeenstemming te brengen met techniek die wordt gehanteerd bij de accijnzen. Dit betekent dat de heffing eenmalig zal plaatsvinden terzake van de uitslag of invoer van de omschreven producten. Wat betreft de maatstaf van heffing kan worden aangesloten bij het gewicht van het product, de hoeveelheid van het product of de hoeveelheid alcohol die het bevat. Ook met betrekking tot de schorsingsregelingen en het verkeer met andere lidstaten of export zal aansluiting moeten worden gezocht bij de wijze waarop dit in de accijnsregeling is voorgeschreven. In dit kader zal dus tevens aansluiting moeten worden gezocht bij het gebruik van accijns geleide documenten.

Een dergelijk aansluiting bij de heffing van accijns is thans ook in de Nederlandse wetgeving opgenomen ten aanzien van de energiebelasting voorzover deze belasting wordt geheven van minerale oliën die aan (communautaire) accijns zijn onderworpen. Artikel 36c van de Wet belastingen op milieugrondslag luidt in dat verband:

"Met betrekking tot halfzware olie, gasolie en vloeibaar gemaakt petroleumgas, wordt de belasting geheven terzake van de uitslag en van de invoer, als ware de belasting accijns."

Een eventuele verbruiksbelasting op zoete zwak alcoholhoudende dranken zou op een vergelijkbare basis geheven kunnen worden. De specifieke heffingswet terzake zou dan slechts de te belasten producten bepalen en nader omschrijven, en de tarieven die gelden voor die producten. Voor het overige kan dan één op één aangesloten worden bij de accijnsheffing (wie is de belasting verschuldigd en wanneer?).

Naar aanleiding van de al aangehaalde arresten Evangelischer Krankenverein Wien en Commissie/Frankrijk merken wij nog op dat specifieke aandacht besteed zal moeten worden

aan de maatstaf van heffing (datgene waarover het tarief wordt berekend). In de zaak Commissie/Frankrijk gaat het HvJ EG hier nog expliciet op in:

31. In de tweede plaats stelt de Commissie, dat de hoogte van de socialezekerheidsbijdrage evenredig is aan de hoeveelheid drank, ongeacht het alcoholgehalte.

32. Deze maatstaf van heffing is echter in overeenstemming met de algemene opzet van de uit hoofde van de accijnzen geldende voorschriften inzake belastingheffing. Bovendien is het niet zo, dat de structuurrichtlijn die maatstaf niet kent. In die richtlijn wordt de hoeveelheid immers als maatstaf van heffing voor de accijns op wijn en andere gegiste dranken dan wijn en bier gehanteerd (zie de artikelen 9 en 13 van de structuurrichtlijn).

Dit betekent dat het tarief van de belasting op zoete zwak alcoholische dranken gebaseerd moet zijn op bijvoorbeeld het volume of het alcoholgehalte. Het tarief mag niet gebaseerd zijn op het zoetgehalte, nu de bestaande accijnzen een dergelijke maatstaf niet kennen. Voor de goede orde, het zoetgehalte speelt uiteraard wel een rol bij de vaststelling van de belaste dranken. Daarmee komen wij bij een laatste punt dat nog behandeld moet worden in het kader van de toegestane heffingsystematiek.

De vraag dient zich in het kader van de hier besproken jurisprudentie namelijk aan of het is toegestaan om binnen de bestaande categorieën van accijnsproducten, nieuwe categorieën op basis van zoetkracht te formuleren in het kader van de belasting op zoete zwak alcoholische dranken. Dit leidt immers tot een extra administratieve last voor de accijnsplichtigen die geconfronteerd worden met deze nieuwe belasting, en men zou kunnen stellen dat dit strijdig is met doelstelling van artikel 3, lid 2, Richtlijn 92/12, te weten het voorkomen van administratieve lasten door aansluiting bij de heffingsregels van accijnzen en BTW voor te schrijven.

Naar wij menen staat artikel 3, lid 2, Richtlijn 92/12 er niet aan de weg op basis van zoetkracht een nieuwe belasting te introduceren binnen bestaande accijns categorieën in wet en richtlijn. In de zaak Commissie/Frankrijk oordeelde het HvJ EG namelijk dat artikel 3, lid 2, niet ziet op de materiële aspecten van een dergelijke nationale heffing:

"29. De Commissie laakt in de eerste plaats de omstandigheid dat de Franse heffingen niet op de gehele categorie alcoholhoudende dranken als omschreven in de structuurrichtlijn worden toegepast.

30. Dienaangaande volstaat de vaststelling, dat dit bezwaar betrekking heeft op de materiële werkingssfeer van de structuurrichtlijn. Artikel 3, lid 2, van de accijnsrichtlijn verlangt op dit punt evenwel niet de inachtneming van de uit hoofde van de accijnzen en de BTW geldende voorschriften inzake belastingheffing."

Wij maken uit het aangehaalde citaat op dat het tot de bevoegdheid van de Lid-Staten behoort om binnen bestaande accijns categorieën een specifieke verbruiksbelasting te introduceren. Welke producten men wil belasten met een dergelijke belasting lijkt dan ook niet te worden beperkt door het bepaalde in artikel 3, lid 2.

4.3. Bepaling van de zoetkracht van een product

Naar wij begrijpen zijn er verschillende methoden om de zoetkracht te bepalen. Er bestaat echter geen gestandariseerde methode. Er zal een keuze voor één van de bestaande methoden moeten worden gemaakt, en dit dient expliciet in de wet te worden vastgelegd. Een

wettelijke vastlegging voorkomt discussies, maar is ook gewenst omdat de bepaling van de zoetkracht uiteindelijk doorslaggevend zal zijn voor onderworpenheid aan de belasting.

De vraag is gesteld op wie de verplichting zou moeten rusten tot bepaling van de zoetkracht. Naar wij menen zou deze verplichting het beste kunnen rusten op de belastingplichtige (veelal groothandel, fabrikant of importeur). Het is de belastingplichtige die moet bepalen of de door hem op de markt gebrachte alcoholische dranken kwalificeren als zoete zwak alcoholische dranken in de zin van de betreffende heffingswet. Tevens zal hij over de mogelijkheden beschikken om de zoetkracht te bepalen of te laten bepalen (indien de belastingplichtige niet zelf de fabrikant is, kan deze eventueel in contact treden met de fabrikant).

6. Fiscale discriminatie in de zin van het Verdrag?

Hoewel uit de voorgaande paragrafen volgt dat richtlijn 92/12 de invoering van een extra verbruiksbelasting op zoete zwak-alcoholische dranken onder voorwaarden toestaat, dient nog te worden gezien in hoeverre invoering van een dergelijke heffing zich verhoudt met artikel 90 van het EG-Verdrag. Dit artikel verbiedt discriminatie van producten afkomstig uit andere Lid-Staten door hogere binnenlandse belastingen te heffen dan van gelijksoortige of concurrerende nationale producten. Het artikel luidt als volgt:

“De lidstaten heffen op producten van de overige lidstaten, al dan niet rechtstreeks, geen hogere binnenlandse belastingen van welke aard ook dan die welke, al dan niet rechtstreeks, op gelijksoortige nationale producten worden geheven.

Bovendien heffen de lidstaten op de producten van de overige lidstaten geen zodanige binnenlandse belastingen, dat daardoor andere producties zijdelings worden beschermd.”

Om vast te stellen of een verboden discriminatie in de zin van artikel 90 EG aanwezig is dient er in de eerste plaats een productvergelijking plaats te vinden. In de eerste alinea van artikel 90 gaat het om gelijksoortige producten. Dit zijn producten die vanuit verbruikersoogpunt soortgelijke eigenschappen vertonen en aan dezelfde behoeften kunnen voldoen. Gelijksoortige producten dienen over het algemeen volstrekt gelijk te worden belast.

In de tweede alinea van artikel 90 handelt het om concurrerende producten. Wanneer er tussen twee producten voldoende gemeenschappelijke kenmerken aanwezig zijn volgt daaruit dat er een gedeeltelijke of potentiële concurrentieverhouding tussen de te vergelijken producten kan worden aangenomen. Hier geldt dus een minder strengere eis dan bij de bepaling van de gelijksoortigheid van producten. In de praktijk toetst het HvJ EG veelal aan de tweede alinea.

Zo besliste het HvJ EG reeds meerdere malen dat bier en (tafel)wijn met elkaar in concurrentie staan. Nog onlangs bevestigde het HvJ EG dit in het arrest Commissie/Zweden, waarin centraal stond de vraag of het Zweedse belastingstelsel discriminatoir was doordat op wijn (ingevoerd uit andere Lid-Staten) een hogere belasting werd geheven dan op bier (voornamelijk lokaal geproduceerd). Het HvJ EG overwoog:²

---

² HvJ EG, 8 april 2008, Commissie/Zweden, zaak C-167/05.

“42. Voor het onderzoek van de verenigbaarheid van de door de Commissie bekritiseerde belastingregeling met artikel 90, tweede alinea, EG dient in de eerste plaats dus te worden verduidelijkt in hoeverre bier en wijn in het kader van deze bepaling als concurrerende producten kunnen worden beschouwd.

43. Blijkens de rechtspraak kunnen wijn en bier tot op zekere hoogte aan dezelfde behoeften voldoen zodat zij in zekere mate substitueerbaar zijn, waarbij het Hof evenwel heeft verklaard dat, gelet op de grote verschillen in kwaliteit en dus in prijs tussen wijnsoorten, bij de bepaling van de beslissende mededingingsverhouding tussen bier, een populaire en veel verbruikte drank, en wijn dient te worden uitgegaan van de wijnen die bij het grote publiek het meest in trek zijn, namelijk in het algemeen de lichtste en de goedkoopste soorten, die bijgevolg het passende uitgangspunt zijn voor fiscale vergelijkingen (zie arrest Commissie/België, reeds aangehaald, punt 10 en aldaar aangehaalde rechtspraak).”

Gelet op vorenaangehaalde rechtspraak ligt het voor de hand dat tussen bepaalde zoete zwak alcoholische dranken en (traditioneel) bier in elk geval een gedeeltelijke concurrentieverhouding in bovenbedoelde zin bestaat.

Naar wij begrijpen is de groep zoete zwak alcoholische dranken een ruime groep met daarin diverse producten. Deze worden weliswaar zowel in Nederland als in andere Lidstaten geproduceerd, maar de Nederlandse consumptie van deze groep dranken bestaat toch hoofdzakelijk uit ingevoerde dranken. Deze dranken worden dan ook slechts in beperkte mate in Nederland geproduceerd. Het in Nederland geconsumeerde (traditionele) bier is voor een groot deel in Nederland geproduceerd. De invoer van bier in Nederland ligt verhoudingsgewijs laag.

De vraag rijst dan ook of de introductie van een belasting op zoete zwak alcoholische dranken fiscale discriminatie van deze laatste dranken teweeg brengt ten faveure van bier. Die vraag zal naar wij menen beantwoord moeten worden aan de hand van de jurisprudentie van het HvJ EG ten aanzien van fiscale differentiaties en artikel 90 EG. Volgens vaste jurisprudentie mogen de Lid-Staten onder artikel 90 EG gedifferentieerde binnenlandse belastingen heffen, voorzover daar een gerechtvaardigd economisch beleidsdoel aan ten grondslag ligt dat in overeenstemming is met het Verdrag. De differentiaties dienen volgens objectieve criteria te zijn vastgesteld, en mogen geen rechtstreekse of indirecte discriminatie tot gevolg hebben jegens producten uit andere Lid-Staten.³ Kort gezegd is het in dit kader de vraag of de overwogen belasting door het niet treffen van bier leidt tot discriminatie. Gesteld zou kunnen worden dat de zoekkracht van zwak alcoholische dranken een voldoende objectief criterium oplevert om een belasting op te baseren. Hierdoor zullen zowel in Nederland geproduceerde als ingevoerde zoete zwak alcoholische dranken aan de belasting onderworpen zijn. Het feit dat bier niet belast wordt valt dan te rechtvaardigen door te verwijzen naar het beleidsdoel van de belasting, en het criterium dat gebruikt wordt om dit beleidsdoel te verwezenlijken. Op basis van het objectieve criterium, de zoekkracht, zijn uitsluitend zoete zwak alcoholische dranken onderworpen aan de belasting.

---

³ Zie ondermeer: HvJ EG, 8 januari 1980, zaak 21/79, Commissie/Italië, Jur. 1980, p 1; HvJ EG, 14 januari 1981, zaak 46/80, Vinal, Jur. 1981 p 77; HvJ EG, 14 januari 1981, zaak 140/79, Chemical Farmaceutici, Jur. 1981 p 1.

In de hiervoor aangehaald arresten heeft het HvJ EG aangegeven dat toegepaste procédés en gebruikte grondstoffen als objectieve criteria kunnen dienen voor belastingheffing, terwijl dit niet noodzakelijkerwijze tot fiscale discriminatie behoeft te leiden. Wij achten op basis van deze jurisprudentie van het HvJ EG zeer goed verdedigbaar dat een verbruiksbelasting op zoete zwak alcoholische dranken niet in strijd zal komen met artikel 90 EG.